

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ PORTAŞ PROJE İNŞAAT TAAHHÜT ASFALT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

2022 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2023

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	5
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	8
7.	DENETİM BULGULARI.....	8
8.	EKLER.....	33

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Tablosu	2
Tablo 2: İştirakler Tablosu	2
Tablo 3: %2'den Fazla Muafiyet Uygulanan Bazı Yapım İşleri.....	18
Tablo 4: Fiyat Farkı Hesaplamasında Dikkate Alınması Gereken Avans Mahsup Oranları ...	26
Tablo 5: 2022 Yılı İçerisinde Sebep Olunan Gecikme Zammı ve İdari Para Cezaları	28

KISALTMALAR

AYKOME	: Altyapı Koordinasyon Merkezi
BOBİ FRS	: Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı
BVAS	: Birleşik Veri Aktarım Sistemi
EKAP	: Elektronik Kamu Alımları Platformu
EPDK	: Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu
İŞKUR	: Türkiye İş Kurumu
KDV	: Katma Değer Vergisi
KHK	: Kanun Hükmünde Kararname
MERSİS	: Merkezi Sicil Kayıt Sistemi
MSUGT	: Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği
TFRS	: Türkiye Finansal Raporlama Standartları
TMS	: Türkiye Muhasebe Standartları

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Şirket İşçilerinin Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması
2. Yazılım Programı ve Lisans Alımlarının Hatalı Muhasebeleştirilmesi

B. Diğer Bulgular

1. Bazı Personelin Şirket Dışında Görevlendirilmesi
2. Profesyonel Bir Spor Kulübüne Nakdi Kaynak Aktarılması
3. Yenimahalle İlçesinde Yer Alan Arsanın Satışından Katma Değer Vergisi Alınmaması
4. Bütün Riskler Sigortasında Bazı Risk Kalemlerinde Muafiyet Oranlarının Yüksek Belirlenmesi
5. İhtiyaçların Piyasa Fiyat Araştırması Tutanağı Düzenlenmeksizin Doğrudan Temin Edilmesi
6. Kamu İhale Kanunu'nda Öngörülen Şartlar Oluşmadığı Halde Pazarlık Usulü ile İhale Yapılması
7. Serbest Tüketici Durumundaki Şirketin Elektrik Enerjisi Alımını İhalesiz Gerçekleştirilmesi
8. Fiyat Farkı Hesaplamalarında Avans Mahsup Oranının Hatalı Uygulanması
9. Yükümlülüklerin Zamanında Yerine Getirilmemesi Nedeniyle Yüksek Miktarda Gecikme Cezası ve İdari Para Cezası Ödenmesi
10. Elektronik Ortamda Gönderilmesi Gereken Verilerin Zamanında Sayıştay'a Gönderilmemesi
11. Şirket Bütçesinin Hazırlanmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Ankara Büyükşehir Belediyesi Portaş Proje İnşaat Taahhüt Asfalt Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (PORTAŞ A.Ş.), Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından, Mülga 1580 sayılı Belediye Kanunu'nun 19'uncu maddesi ve Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre 1991 yılında kurulmuş olup 05.06.1991 tarihinde ticaret siciline tescil edilmiştir.

PORTAŞ A.Ş.'nin faaliyet alanı, şirket ana sözleşmesinde gösterilmiş olup Şirket toplu konut projelerine maliyeti düşük arsa temin etmek, asfalt üretimi gerçekleştirmek ve konut inşaat işleri ile iştigal etmektedir. Şirket faaliyet alanında belirtilen işler kapsamında, Türkiye sınırları içinde taşınmaz alım satımı ile bunların üzerinde aynı hak tesis edilmesi ve alınan taşınmazların işletilmesi veya kiraya verilmesi faaliyetlerini gerçekleştirmektedir.

PORTAŞ A.Ş. kamu ve özel hukukuna tabi olarak kurulmuş olup faaliyetlerini ise temel olarak Türk Ticaret Kanunu, Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve Borçlar Kanunu'na tabi olarak gerçekleştirmektedir. Ayrıca şirket gerçekleştireceği ihaleli işlemlerde Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'na tabidir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri doğrultusunda kurulmuş anonim bir şirkettir. Dolayısıyla, yönetim kurulu tarafından temsil ve idare olunur. Yönetim kurulu üyeliğine ancak gerçek kişiler seçilebilir. Pay sahibi olan bir tüzel kişi yönetim kurulu üyesi olamaz. Ancak, tüzel kişinin temsilcisi olan gerçek kişiler yönetim kurulu üyesi olarak seçilebilir. Yönetim kurulu niteliği gereği sürekli bir organdır.

Anonim şirket yönetim kurulu; ortakların sermayelerinin korunması ve değerlendirilmesini, şirket alacaklılarının da alacaklarını emanet ettikleri, idare ve temsile yetkili bir organdır. Yönetim kurulu, anonim ortaklığın kanunla öngörülmüş zaruri bir organdır.

Şirket tüzel kişiliğini temsilen 30.03.2022 tarihli Olağan Genel Kurul Kararı ile 10 üyeden teşekkül ettirilen Yönetim Kurulu 31.12.2022 tarihi itibari ile 9 üye ile son şeklini almıştır.

Şirketin idari birimleri; Genel Müdür, Genel Müdür Yardımcıları, İdari ve Mali İşler Müdürlüğü, İnşaat Yapım Kontrol ve Kabul Müdürlüğü, Yol-Asfalt ve Beton Müdürlüğü, Etüt-Proje ve Müşavirlik Müdürlüğünden oluşmaktadır. Şirkette çalışan personel sayısı, 31.12.2022 tarihi itibarıyla 1138'dir. Çalışan personel 4857 sayılı İş Kanunu'na tabidir.

1.3. Mali Yapı

PORTAŞ A.Ş ana ortağı Ankara Büyükşehir Belediyesi olan bir belediye iktisadi teşekkülüdür. Şirketin nominal sermaye tutarı 130.000.000,00 Türk Lirası olup sermayesinin tamamı ödenmiştir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, şirketin %99,998 oranındaki hissesine sahiptir. Şirketin 31.12.2022 tarihi itibarıyla sermaye ve hisse yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Tablosu

Pay Sahibinin Adı, Soyadı/Unvanı	Sermaye Miktarı (TL)	Sermaye Payı (%)
ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	129.997.400,00	99,99800
BELKO ANKARA KÖMÜR ASFALT ENERJİ İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.	2.405,00	0,00185
BELPA ANKARA EĞİTİM SAĞLIK HİZMETLER İNŞ. ENJ. GID. TEM. İTH. İHRC. TİC. A.Ş.	65,00	0,00005
ANKARA HALK EKMEK VE UN FABRİKASI A.Ş.	65,00	0,00005
BELPLAS ANKARA TERMOPLASTİK VE BAKIM ONARIM HİZM. A.Ş.	65,00	0,00005

PORTAŞ A.Ş.'nin aşağıdaki tabloda yer alan iştirakleri bulunmaktadır.

Tablo 2: İştirakler Tablosu

İştirakin Adı, Soyadı/Unvanı	Sermaye Miktarı (TL)	Sermaye Payı (%)
ANKARA HALK EKMEK VE UN FABRİKASI A.Ş.	220.000,00	0,11
ANKET A.Ş.	4.648.208,61	3,874

Şirketin amacı, kaynakları en etkili ve verimli bir biçimde kullanarak en az maliyetle ve en ucuz fiyatla Ankara halkına konut temin etmektir. Bu nedenle Şirketin ana gelirleri, Ankara

Büyükşehir Belediyesine yapılan inşaat işlerinden oluşmaktadır. Bunun yanında asfalt satışı ve gayrimenkullerden sağlanan kira gelirleri de şirketin önemli gelir kalemleri arasında yer almaktadır.

Gelir tablosundan, son üç yılda Şirketin dönem net zararının nominal olarak arttığı görülmüştür. Yurt ve dünya genelinde yaşanan yüksek enflasyona bağlı olarak satılan hizmet maliyetlerinde meydana gelen artışlar, sponsorluk ve reklam sözleşmesi adı altında spor kulüplerine yapılan çok yüksek miktardaki nakdi ödemeler ve yıl içerisinde ticari nitelikte olan veya olmayan alacaklar için ayrılan karşılıklar söz konusu zararın artmasında rol oynayan temel sebeplerdir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Şirketin Muhasebe Sistemi

6102 sayılı Kanun'da; Kanun'a tabi gerçek ve tüzel kişilerin, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun defter tutma ve kayıt zamanıyla ilgili hükümleri ile aynı Kanun'un 175 ve mükerrer 257'nci maddelerinde yer alan yetkiye istinaden yapılan düzenlemelere uymak zorunda olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu yetkiye istinaden Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından (1) Seri No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği (MSUGT) 26.12.1992 tarihinde yayımlanmış ve 01.01.1994 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Şirketin tabi olduğu muhasebe sistemi (1) Seri No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde yer alan Tekdüzen Hesap Planıdır.

Şirket, muhasebe kayıtlarını 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ilkelerine uygun şekilde ve 7/A seçeneğine göre tutmaktadır. 7/A seçeneğinde, giderler yapıldıkları anda ilgili defter-i kebir hesaplarına fonksiyon esasına göre kaydedilirken, söz konusu giderler aynı zamanda yardımcı defterlerde hem çeşit esasına hem de ilgili gider yerlerine göre izlenir. 2021 yılı aktif toplamı 6.283.900,00 TL veya net satışlar toplamı 12.567.300,00 TL'yi aşan üretim ve hizmet işletmeleri, 2022 yılında maliyet hesaplarını 7/A seçeneğine göre tutmak zorundadırlar.

1.4.2. Şirketin Raporlama Sistemi

Anonim şirketin finansal tabloları hakkındaki hükümlere 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda yer verilmiştir.

Kanun'un 514 ve 515'inci maddelerine göre yönetim kurulu, geçmiş hesap dönemine ait, Türkiye Muhasebe Standartlarında öngörölmüş bulunan finansal tablolarını, eklerini ve yıllık faaliyet raporunu, bilanço gününü izleyen hesap döneminin ilk üç ayı içinde hazırlar ve genel kurula sunar. Anonim şirketin finansal tabloları, Türkiye Muhasebe Standartlarına göre şirketin malvarlığını, borç ve yükümlölüklerini, öz kaynaklarını ve faaliyet sonuçlarını tam, anlaşılabilir, karşılaştırılabilir, ihtiyaçlara ve işletmenin niteliğine uygun bir şekilde; şeffaf ve güvenilir olarak; gerçeği dürüst, aynen ve aslına sadık surette yansıtacak şekilde çıkarılır.

Kanun'un 516'ncı maddesine göre yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu ise, Şirketin, o yıla ait faaliyetlerinin akışı ile finansal durumunu, doğru, eksiksiz, gerçeğe uygun ve dürüst bir şekilde yansıtmalıdır. Yıllık faaliyet raporunda finansal durum, finansal tablolara göre değerlendirilir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 397'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca bağımsız denetime tabi olacak işletmeleri belirleme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir. 2018/11597 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nda (ve söz konusu kararın yerini alan 30.11.2022 tarihli 2022/6434 sayılı Cumhurbaşkanı Kararında) bağımsız denetime tabi olacak şirketlere ilişkin ölçütler belirlenmiştir. PORTAŞ Anonim Şirketi bu kapsamda bağımsız denetime tabidir.

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından alınan ve 19.09.2018 tarihli ve 30540 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kurul Kararına göre bağımsız denetime tabi olup TFRS'yi uygulama zorunluluğu bulunmayan işletmelerin münferit ve konsolide finansal tablolarının hazırlanmasında BOBİ FRS'nin uygulanmasına; ancak söz konusu kurum, kuruluş ve işletmelerin isteğe bağılı olarak TFRS'leri uygulayabileceğine karar verilmiştir. Bu minvalde PORTAŞ Anonim Şirketi, bağımsız denetime tabi olup BOBİ FRS'de öngörölen finansal tabloları (Finansal Durum Tablosu, Kar veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu, Özkaynak Değişim Tablosu ve Nakit Akış Tablosu) hazırlamaktadır.

1.4.3. Şirket Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri

- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Gelir tablosu ve Kar/Zarar tablosu
- Envanter defteri

Şirketin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Şirketin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları,

Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, şirket yönetimi ile diğer ilgili personel tarafından; işletmenin amaçlarına ulaştığına, faaliyet ve işlemlerin etkin olarak gerçekleştirildiğine, kanun ve düzenlemelere uyulduğuna dair makul bir güvence sağlamak üzere tasarlanan ve uygulanan bir sistemdir. Bu amaçla, iç kontrol sistemi söz konusu hedeflerin gerçekleştirilmesi açısından tehdit oluşturan faaliyet risklerinin de ortaya konulmasını sağlayacak şekilde tasarlanır ve uygulanır.

İç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçler ile iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

24.12.2003 tarih 25326 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun “Kapsam” başlıklı 2’nci maddesinde yer alan hükümler doğrultusunda bir belediye şirketi olan PORTAŞ A.Ş. 5018 sayılı Kanun kapsamında yer almamaktadır. Dolayısıyla Şirket; 5018 sayılı Kanun’un Beşinci Kısımında ayrıntılı şekilde düzenlenen iç kontrol ve iç denetim hükümlerine ve ayrıca Kanun’a dayanarak çıkarılan alt mevzuat düzenlemelerine tabi değildir.

PORTAŞ A.Ş. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu esasları çerçevesinde kurulmuş olup faaliyetlerini de bu esaslar çerçevesinde yürütmektedir.

6102 sayılı Kanun’un “Görev dağılımı” başlıklı 366’ncı maddesinin ikinci fıkrasında “Yönetim kurulu, işlerin gidişini izlemek, kendisine sunulacak konularda rapor hazırlamak, kararlarını uygulamak veya iç denetim amacıyla içlerinde yönetim kurulu üyelerinin de bulunabileceği komiteler ve komisyonlar kurabilir.” hükmü bulunmaktadır.

Aynı Kanun’un 378’inci maddesinde ise; “(1) Pay senetleri borsada işlem gören şirketlerde, yönetim kurulu, şirketin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşüren sebeplerin erken teşhisi, bunun için gerekli önlemler ile çarelerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla, uzman bir komite kurmak, sistemi çalıştırmak ve geliştirmekle yükümlüdür. Diğer şirketlerde bu komite denetçinin gerekli görüp bunu yönetim kuruluna yazılı olarak bildirmesi hâlinde derhâl kurulur ve ilk raporunu kurulmasını izleyen bir ayın sonunda verir. (2) Komite, yönetim kuruluna her iki ayda bir vereceği raporda durumu değerlendirir, varsa tehlikelere işaret eder, çareleri gösterir. Rapor denetçiye de yollanır.” denilmektedir.

Türk Ticaret Kanunu’nun 366’ncı ve 378’inci maddeleri birlikte değerlendirildiğinde, borsada işlem gören şirketlerde iç kontrol sisteminin kurulması zorunluluk iken diğer şirketlerde isteğe bağlı bırakılmıştır. Kanun’un 378’inci maddesinde belirtildiği gibi denetçinin gerekli görüp bunu yazılı olarak yönetim kuruluna bildirmesi halinde iç kontrol sisteminin kurulması diğer şirketlerde de zorunludur. Burada mezkur Kanun’la getirilen yenilik, bağımsız denetçilerin gerekli görüp yönetim kuruluna bildirmesi halinde diğer anonim şirketlerde de iç kontrol sisteminin kurulmasının zorunlu tutulmasıdır.

Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri uyarınca kurulmuş olup bu Kanun hükümleri doğrultusunda iç kontrol sisteminin değerlendirmesi yapılmıştır.

Şirket bünyesinde kurulmuş bir iç kontrol sistemi bulunmamaktadır. İş akış süreçleri ile kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumlulukların belirlenmesine yönelik

çalışmalar yapılmış olup, uygulamada yetersizlikler bulunmaktadır.

Yetki devirleri ve sınırları 28.07.2020 tarihli 10127 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İç Yönerge ile belirlenmektedir.

Personelin işe alım, birimler arasında yer değiştirme, görevde yükselme, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin yönetmeliğine ilişkin çalışmalar bulunmakta olup, yapılan çalışmalar yeterli düzeyde değildir.

Şirkette veri kayıt ve depolama sistemi mevcut değildir. Mevcut bilgi yönetim sistemi bilgi güvenliği ve yedekleme güvenliğini sağlayacak şekilde oluşturulmamıştır.

Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Karar’da yer alan net satış hasılatı, aktif büyüklük ve çalışan sayısı eşik değerlerinden en az ikisi art arda iki hesap döneminde aşıldığından dolayı Şirket 2022 yılından itibaren bağımsız denetime tabi hale gelmiştir. Bu nedenle 11.05.2022 tarihli Olağanüstü Genel Kurul Kararı ile Şirkete bağımsız denetçi ataması yapılmış ve Ticaret Sicil Müdürlüğüne denetçinin tescili yapılarak söz konusu karar 25.05.2022 tarihli ve 10584 sayılı Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlanmıştır.

Bu bağlamda Şirkette bağımsız denetim yapılarak Bağımsız Denetim Raporu hazırlanmakta ve aynı zamanda Yemin Mali Müşavir Raporu düzenlenmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Ankara Büyükşehir Belediyesi Portaş Proje İnşaat Taahhüt Asfalt Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'nin 2022 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Şirket İşçilerinin Kıdem Tazminatı Karşılıklarının Ayrılmaması

PORTAŞ A.Ş.'de çalışan işçiler için Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği hükümlerine göre ayrılması gereken kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılmadığı görülmüştür.

MSUGT'de muhasebenin temel kavramlarına yer verilmiştir. Bu kavramlardan dönemsellik kavramı gereğince, her dönemin faaliyet sonuçlarının diğer dönemlerden bağımsız olarak saptanabilmesi için gelir ve giderlerin tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilmesi, ihtiyatlılık kavramına göre ise ileriki dönemlerde gerçekleşmesi beklenen giderler için karşılık ayrılması gerekmektedir.

Kıdem tazminatı karşılığı ayrılmasının sebebi, işçinin kıdem tazminatı almaya hak kazanacak şekilde işten ayrılması halinde alacağı kıdem tazminatının, içinde bulunulan yıla ait olan kısmının muhasebenin dönemsellik ve ihtiyatlılık ilkesi gereği giderleştirilmesidir. 1 sıra numaralı MSUGT'nin ekinde yer alan Hesap Planı Açıklamaları'nda 472-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılacak olan kıdem tazminatı karşılıklarının gösterilmesinde kullanılacağı belirtilmiş ve hesaplanan kıdem tazminatı karşılık tutarlarının ilgili gider hesaplarına borç ve bu hesaba alacak kaydedilerek muhasebeleştirileceği hüküm altına alınmıştır.

Bunların yanı sıra mezkûr Tebliğ'in açıklaması mahiyetinde olan 4 ve 6 seri numaralı Tebliğlerde, muhasebe standartları yürürlüğe girinceye kadar, mükelleflerin Tek Düzen Muhasebe Sistemi çerçevesinde kıdem tazminatı için karşılık ayırmalarının ihtiyari olduğu hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer verilen Tebliğ hüküm ve açıklamalarına göre, işçilere yapılacak kıdem tazminatı ödemelerinin ait olduğu dönemin gelir tablosunda gösterilerek faaliyet sonuçlarının sağlıklı bilgi üretmesini ve Şirketin ileriki dönemde gerçekleşmesi beklenen giderlerinin bilançoda gösterilmesini teminen, Şirkette çalışan işçiler için kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılarak 472-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabında izlenmesi gerekmektedir. Ancak işletmeler, muhasebe standartlarının yayımlanmasına kadar geçen süreçte söz konusu karşılıkları ayırma noktasında mecburiyete tabi tutulmamışlardır.

Daha sonraki süreçte Türkiye Finansal Raporlama Standartları yayımlanmış ancak bu standartlara tabi olan şirketler sınırlı tutulmuştur. Bununla birlikte bağımsız denetime tabi olup TFRS uygulamak zorunda olmayan diğer tüm işletmeler için 29.07.2017 tarihli ve 30138 sayılı Mükerrer Resmi Gazete’de yayımlanarak, 01.01.2018 tarihinden itibaren uygulanmak üzere Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standardı yürürlüğe girmiştir. Böylelikle, BOBİ FRS bağımsız denetime tabi olup TFRS’leri uygulamayan işletmelerin finansal tabloları açısından ülkemizde uygulanan geçerli finansal raporlama çerçevesi haline gelmiştir. Bu bağlamda, PORTAŞ A.Ş. de 01.01.2022 tarihi itibarıyla BOBİ FRS hükümlerine uygun hareket etmek zorundadır.

BOBİ FRS’nin “Kavramsal Çerçeve ve Finansal Tablolar” başlıklı bölümünde, yukarıda bahsi geçen Tebliğ’e de benzer şekilde “İhtiyatlılık” ve “Tahakkuk esası” ilkelerine yer verilmiştir. Bunun yanı sıra BOBİ FRS’nin karşılıklardan bahsedilen 19’uncu bölümünde, bu bölümün kıdem tazminatı karşılıklarına da uygulanacağı açıkça belirtildikten sonra kıdem tazminatı karşılığının nasıl ayrılması ve giderleştirilmesi gerektiği ayrıntılı bir biçimde açıklanmıştır. Bir başka deyişle BOBİ FRS, kıdem tazminatı ayrılmasını zorunlu hale getirmiştir.

Tüm bu bilgiler çerçevesinde yapılan incelemelerde, Şirketin bağımsız denetçisi tarafından BOBİ FRS hükümlerine göre hazırlanan ve Bağımsız Denetim Raporunda da yer alan 2022 yılı Finansal Durum Tablosunda Şirket işçileri için kıdem tazminatı karşılığı ayrıldığı görülmüş, ancak yıl içerisinde yapılan yevmiye kayıtları ve tek düzen muhasebe sistemine göre tutulan mali tablolar incelendiğinde herhangi bir karşılık ayırma işleminin yapılmadığı ve 2022 yılı Bilançosunda 472-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı’nın yer almadığı tespit edilmiştir.

Şirkette çalışan işçiler için her ne kadar BOBİ FRS hükümlerine göre kıdem tazminatı karşılığı ayrılmış olsa da Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği hükümlerine göre herhangi bir karşılık ayrılmamış, işçilere yapılan kıdem tazminatı ödemelerinin tamamı ödemenin yapıldığı yılda giderleştirilmiştir. Bu durum, bilançoda 472 numaralı hesap ile gelir tablosunda ilgili gider kalemlerinin doğru bilgi sunmasına engel teşkil etmektedir.

Açıklanan nedenlerle Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği hükümlerine göre de, işçiler için kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılması ve bu tutarların 472-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Yazılım Programı ve Lisans Alımlarının Hatalı Muhasebeleştirilmesi

Maddi Olmayan Duran Varlıklar Hesap Grubunda muhasebeleştirilmesi gereken lisans ve yazılım programı kapsamındaki varlık alımlarının bir kısmının Demirbaşlar Hesabında bir kısmının ise Genel Yönetim Giderleri Hesabında muhasebeleştirildiği görülmüştür.

1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde yer alan tekdüzen hesap planı açıklamalarına göre, işletme faaliyetlerinin yürütülmesinde kullanılan her türlü büro makine ve cihazları ile döşeme, masa, koltuk, dolap, mobilya gibi maddi varlıkların 255-Demirbaşlar Hesabında; bir işletmenin yönetim fonksiyonları, işletme politikasının tayini, organizasyon ve kadro kuruluşu, büro hizmetleri, kamu ilişkileri, güvenlik, hukuk işleri, personel işleri ile muhasebe ve mali işler servislerinin giderlerinin ise 770- Genel Yönetim Giderleri Hesabında izleneceği ifade edilmiştir.

Yine söz konusu açıklamalarda herhangi bir fiziksel varlığı bulunmayan ve işletmenin belli bir şekilde yararlandığı veya yararlanmayı beklediği aktif giderleri ile belli koşullar altında hukuken himaye ettiği haklarının Maddi Olmayan Duran Varlıklar Hesap Grubunda izleneceği belirtilmiştir. Ayrıca imtiyaz, patent, lisans, ticari marka ve unvan gibi bir bedel ödenerek elde edilen bazı hukuki tasarruflar ile kamu otoritelerinin işletmeye belirli alanlarda tanıdığı kullanma, yararlanma gibi yetkiler dolayısıyla yapılan harcamaların da 260-Haklar Hesabına kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Mezkur Tebliğ'de ilgili hesaba ne şekilde amortisman ayrılacağı da belirtilmiş olup, edinilen hakların maliyet bedelleri ile bu hesaba borç kaydedileceği ve bunların yararlanma süresi içinde, yararlanma süresi belli değilse de 5 yıllık sürede eşit taksitlerle itfa olunarak yok edileceği ifade edilmiştir.

Yukarıda yapılan açıklamalardan da anlaşılacağı üzere Şirket tarafından yıl içerisinde yapılan yazılım programı ve lisans alımı mahiyetindeki her türlü harcamanın Maddi Olmayan Duran Varlıklar Hesap Grubunda yer alan 260-Haklar Hesabında muhasebeleştirilmesi gerekmektedir. Bununla birlikte bu hesaba kaydedilen varlıklar yararlanma süresi belli ise bu süre içinde, değilse de 5 yıllık süre içinde itfa edilmelidir.

Şirketin hesap ve işlemleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde, çeşitli amaçlarla kullanılmak üzere alınan yazılım programı ve lisansların bir kısmının 255-Demirbaşlar Hesabına, bir kısmının ise 770-Genel Yönetim Giderleri hesabına kaydedildiği görülmüştür. Bu durum bilançoda Şirketin maddi olmayan duran varlıklarının 191.296,25 TL daha az

görünmesine sebep olmaktadır.

Şirket yetkilileri tarafından bulgu konusu hususa ilişkin düzeltme kayıtlarının yapıldığı bildirilmiş olsa da denetim yılı sona erdikten sonra gerçekleştirilen düzeltme kayıtlarının, 2022 yılına ait mali tablolarda yer alan hataya etkisi bulunmamaktadır.

Şirket mali tablolarının, doğru ve güvenilir bilgi sunmasını sağlamak için maddi olmayan duran varlık niteliğinde yapılan yazılım programı ve lisans alımlarının 260-Haklar Hesabında muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Bazı Personelin Şirket Dışında Görevlendirilmesi

Şirket personeli olan 3 kişinin Şirket bünyesinde çalışmadığı, söz konusu kişilerin Ankara Büyükşehir Belediyesinde görevlendirildiği tespit edilmiştir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 16'ncı maddesinde; kendi kuruluş kanunları gereğince özel hukuk hükümlerine göre yönetilmek veya ticari şekilde işletilmek üzere Devlet, il özel idaresi, belediye ve köy ile diğer kamu tüzel kişileri tarafından kurulan kurum ve kuruluşların da tacir sayılacağı belirtilmiştir. Aynı Kanun'un "Tacir olmanın hükümleri" başlıklı 18'inci maddesinde, her tacirin, ticaretine ait bütün faaliyetlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi gerektiği; "Özen ve bağlılık yükümü, rekabet yasağı" başlıklı 626'ncı maddesinde ise müdürler ve yönetimle görevli kişilerin görevlerini tüm özeni göstererek yerine getirmesi gerektiği ve şirketin menfaatlerini, dürüstlük kuralı çerçevesinde, gözetmekle yükümlü olduğu ifade edilmiştir.

Şirketin personel kayıtları üzerinde yapılan inceleme sonucunda; yılsonu itibariyle toplam maliyeti 491.193,46 TL olan 3 personelin Ankara Büyükşehir Belediyesinin farklı daire başkanlıklarında görevlendirildiği tespit edilmiştir. Bu personel için Belediye ile doğrudan hizmet alımı sözleşmesi yapılmadığı gibi bunların sosyal hakları dâhil tüm masraflarının Şirket hesaplarından karşılandığı, bu kişiler için Belediyeden herhangi bir bedel alınmadığı tespit edilmiştir. Söz konusu durum basiretli bir iş adamı gibi hareket etme yükümlülüğüne ve özen yükümüne aykırılık teşkil etmektedir.

Bununla beraber 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun ilgili hükümlerinde, kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan personelin bu kurumlar arasında geçiş yapabilmesine veya geçici görevlendirilmesine ilişkin düzenlemeler bulunmaktadır. Ancak 6102 sayılı Kanuna tabi olan ve kâr amacı güden belediye şirketleri personelinin başka kurum ve kuruluşlarda geçici görevlendirilmesine ilişkin herhangi yasal bir düzenleme de bulunmamaktadır. Diğer bir ifadeyle PORTAŞ A.Ş. personelinin herhangi bir bedel alınmaksızın Belediyede görevlendirilmesi Şirket menfaatlerini zedelediği gibi yapılan görevlendirmeler de hukuki dayanaktan yoksundur.

Bu itibarla; söz konusu personelin, 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile 375 sayılı KHK'ya eklenen Ek Madde 20 uyarınca doğrudan hizmet alımı suretiyle Belediyede görevlendirilmesi ya da yapılan görevlendirmelerin iptal edilerek Şirket bünyesinde çalıştırılması gerekmektedir.

BULGU 2: Profesyonel Bir Spor Kulübüne Nakdi Kaynak Aktarılması

Şirket ile Futbol Süper Lig kategorisinde mücadele eden profesyonel bir spor kulübü arasında sponsorluk ve reklam sözleşmesi imzalanarak anılan kulübe nakdi kaynak aktarıldığı görülmüştür.

26.04.2022 tarihli ve 31821 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7405 sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun 21'inci maddesinde; büyükşehir belediyesi, belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketlerin, spor kulüplerinin ve spor anonim şirketlerinin profesyonel spor dallarına ve bunların profesyonel sporcularına her ne ad altında olursa olsun kaynak aktaramayacağı ve yardımda bulunamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Şirketin gider evrakları üzerinde yapılan incelemeler neticesinde Şirket ile Süper Lig kategorisinde mücadele eden profesyonel bir spor kulübü arasında 29.07.2022 tarihinde 4 taksitle ödenmek üzere toplam 70.000.000,00 TL bedelle bir sponsorluk ve reklam sözleşmesi imzalandığı, imzalanan sözleşme gereğince ilk taksit olan 25.000.000,00 TL sponsorluk ve reklam bedelinin anılan spor kulübüne ödendiği, mezkur sözleşmenin geçerlilik süresinin de 2022-2023 Spor Toto Süper Lig Sezonu ile sınırlı olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte söz konusu reklam sözleşmesi ilgili spor kulübünün yükümlülüklerini tam anlamı ile yerine getirmemesi nedeniyle kalan 45.000.000,00 TL ödenmeksizin karşılıklı feshedilmiştir. Ayrıca 7405 sayılı Kanun'un yürürlükte olmadığı dönemde de 2020-2021 futbol sezonu için aynı spor

kulübüne 07.09.2020 tarihinde imzalanan sponsorluk ve reklam sözleşmesi ile 6.108.000,00 TL ödemede bulunulmuştur. Daha öncesinde yapılan bu ödeme her ne kadar o dönem için mevzuata aykırılık oluşturmasa da bu durum anılan spor kulübüne belli aralıklarla bir kaynak aktarımı yapıldığını göstermektedir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükmünden de anlaşılacağı üzere 7405 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesiyle birlikte belediye şirketlerinin her ne ad altında olursa olsun profesyonel spor kulüplerine kaynak aktarması veya aynı ya da nakdi nitelikte bir yardımda bulunması mümkün değildir.

PORTAŞ A.Ş. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na tabi bir anonim şirkettir. Türk Ticaret Kanunu'nun 16 ve 18'inci maddelerinde belirtildiği üzere belediye tarafından ticari şekilde işletilmek üzere kurulan kuruluşlar da tacirdir ve her tacirin, ticaretine ait bütün faaliyetlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi gerekmektedir.

Yine aynı Kanun'un "Özen ve bağlılık yükümlülüğü" başlıklı 369'uncu maddesinde de; yönetim kurulu üyeleri ve yönetimle görevli üçüncü kişilerin, görevlerini tedbirli bir yöneticinin özeniyle yerine getirmek ve şirketin menfaatlerini dürüstlük kurallarına uyarak gözetmekle yükümlü olduğu belirtilmiştir. Dolayısıyla yönetimden sorumlu olanların yapılacak harcamalarda Şirket menfaatlerini düşünerek basiretli bir iş adamı gibi davranması ve Şirket bütçesinin en doğru ve rasyonel şekilde kullanılarak gerekli olan özenin gösterilmesi gerekmektedir.

Şirketin kar/zarar performansına yönelik yapılan incelemede 2020 yılında 10.899.424,19 TL, 2021 yılında 17.563.962,56 TL, 2022 yılında ise 26.288.458,77 TL zarar ettiği tespit edilmiş olup özellikle son dönemlerde gerek dünyada gerekse de ülkemizde yaşanan Covid-19 salgını ve yüksek enflasyonun Şirketin mali performansı üzerinde olumsuz yönde etki yaptığı anlaşılmıştır. Bununla birlikte 2022 yılında doğalgaz ve elektrik faturalarının zamanında ödenememesi nedeniyle Şirket bütçesinden toplam 2.210.827,20 TL gecikme zammı ödenmiş olup bu durum Şirketin, faaliyetlerine yönelik giderlerini karşılayacak ekonomik kaynağı bulma konusunda problem yaşadığını göstermektedir.

Dolayısıyla söz konusu olumsuz şartların yaşandığı ve Şirketin 2020 ve 2021 yıllarında zarar ettiği bir ekonomik konjonktürde 2022 yılında yapılacak her türlü harcamada Şirketin yönetiminden sorumlu olanların şirket menfaatlerini düşünerek basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi ve Şirketin bütçesinin en doğru ve rasyonel şekilde kullanılması gerekmektedir.

Sonuç olarak yapılan bu sponsorluk ve reklam sözleşmesi ile Şirket bütçesinden profesyonel bir spor kulübüne kaynak aktarılmıştır. PORTAŞ A.Ş.’nin bir belediye şirketi olması sebebiyle hukuken profesyonel bir spor kulübüne kaynak aktarması mümkün değildir. Şirket tarafından profesyonel spor kulübüne aktarılan kaynağın katma değer yaratacak diğer farklı alanlarda kullanılabilme imkanı varken söz konusu bu parasal kaynak mali yönden katkısı tam olarak ölçülemeyen bir alanda harcanmıştır. Şirketin mali ve ekonomik durumu da göz önüne alındığında yapılan bu harcamanın Şirket açısından rasyonel bir karar olmadığı değerlendirilmektedir.

Bu itibarla; Şirketin her ne ad altında olursa olsun herhangi bir profesyonel spor kulübüne kaynak aktarmasına veya yardımda bulunmasına sebep olacak bir sponsorluk ve reklam sözleşmesi veya niteliği itibariyle bu sonucu doğuracak bir sözleşme yapmaması ve Şirket bütçesinden yapılacak her türlü harcamada da Şirket menfaatleri düşünülerek hareket edilmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Yenimahalle İlçesinde Yer Alan Arsanın Satışından Katma Değer Vergisi Alınmaması

Şirket mülkiyetinde bulunan Yenimahalle Ergazi Mahallesi’ndeki 14943 ada 5 parselde bulunan arsanın katma değer vergisine (KDV) tabi tutulmadan satışının gerçekleştirildiği anlaşılmıştır.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu’nun 1’inci maddesinde; Türkiye’de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin katma değer vergisine tabi olduğu belirtilmiştir. Aynı Kanun’un 17’nci maddesinin dördüncü fıkrasının (r) bendinde ise kurumların aktifinde en az iki tam yıl süreyle bulunan taşınmazların satışı suretiyle gerçekleşen devir ve teslimlerin katma değer vergisinden istisna olduğu ifade edilmiş hükmün devamında da istisna kapsamındaki kıymetlerin ticaretini yapan kurumların bu amaçla aktiflerinde bulundurdukları taşınmaz teslimlerinin ise istisna kapsamı dışında tutulması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği’nin “Taşınmaz Satışlarında İstisna Uygulaması” başlıklı II/F-4.16.1’inci maddesinde; istisna kapsamındaki kıymetlerin ticaretini yapan (taşınmazların mutaat olarak alım satımının yapılması veya kiraya verilmesi) kurumların, bu amaçla aktiflerinde bulundurdukları taşınmazların tesliminde istisna hükmünün uygulanmayacağı ifade edilmiştir.

Ayrıca 29.03.2022 tarihli ve 31793 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 5359 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı’nın 9’uncu maddesinde konutların net alanının 150 m²’ye kadar olan kısmı ile arsa ve arazi teslimleri için KDV oranının 01.04.2022 tarihi itibarıyla %8 olarak uygulanacağı belirtilmiştir.

Şirket ana sözleşmesinin 3’üncü maddesinde Şirketin amaç ve konularından birisinin “... her türlü taşınmaz malları satın almak, satmak ve kiralamak” olduğu ifade edilmiştir. Söz konusu ifadeden de anlaşılacağı üzere taşınmaz malların alımı, satımı ve kiralanması işleri Şirket faaliyetleri arasında ilk sırada yer alan mutlak faaliyetler arasında sayılmıştır.

Şirketin gerek yıl içerisinde gerçekleştirmiş olduğu diğer arsa satışlarını KDV’ye tabi tutması gerekse de Golf life İnşaat Projesi ve Susuz İnşaat Projeleri ile 364 taşınmazın satışını gerçekleştirmek için ön hazırlık yapması taşınmaz satışlarının da aynı inşaat yapımı gibi Şirketin ana faaliyetleri arasında yer aldığını göstermektedir. Bu nedenle taşınmaz ticareti gerçekleştiren Şirketin rapor cevabında ileri sürülen satış işlemine konu arsanın Şirket mülkiyetinde iki yıldan fazla bulunmuş olması sebebiyle taşınmaz satışlarını KDV’den istisna etmesi hukuki açıdan mümkün değildir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ile Şirket ana sözleşmesinde yer alan faaliyet konusu birlikte değerlendirildiğinde; Şirket mülkiyetinde yer alan bir taşınmaz her ne kadar Şirket aktifinde iki yıldan fazla süreyle bulunmuş olsa da Şirketin mutlak faaliyetleri arasında taşınmaz alımı, satımı ve kiralanması işi sayıldığından Şirket tarafından gerçekleştirilecek her türlü taşınmaz satışının 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu’nun 17/4-r maddesindeki istisna kapsamında değerlendirilmesi mümkün değildir. Kaldı ki Şirket, yıl içerisinde mülkiyetinde bulundurduğu birden fazla taşınmazın satışını gerçekleştirmiş ancak bunlardan sadece mezkur arsanın satışını KDV’ye tabi tutmamıştır. Bununla birlikte Şirketin yıl içerisinde yapmış olduğu ve ilerleyen dönemlerde de yapacağı çok sayıda taşınmaz satışı, taşınmaz satışının Şirketin mutlak faaliyetleri arasında olduğunu göstermektedir.

Şirket taşınmazları üzerinde yapılan inceleme neticesinde, Ankara ili Yenimahalle ilçesi Ergazi Mahallesi’ndeki 14943 ada 5 parselde bulunan 10.330,50 m²’lik arsanın 08.04.2022 tarihinde 12.500.000,00 TL tutarla satışının gerçekleştiği ve söz konusu arsa satışının vergiye tabi tutulmaması sebebiyle de satış sonucunda düzenlenen faturada KDV’nin hesaplanmadığı tespit edilmiştir.

Bu durum bir taraftan Şirketin 2022 yılı Mayıs ayında KDV Beyannamesi ile beyan

ederek ödeyeceği verginin 1.000.000,00 TL (12.500.000,00 x 0,08) daha az olmasına neden olarak Devlet açısından vergi kaybına yol açmış, diğer taraftan ise dönem sonunda şirket bilançosunda 360-Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı'nın olması gerekenden 1.000.000,00 TL daha düşük görünmesine sebebiyet vermiştir.

Bu itibarla, gerek Devlet açısından herhangi bir vergi kaybının yaşanmaması gerekse de mali tabloların doğruluğu ve güvenilirliğinin sağlanabilmesi için Şirket mülkiyetinde yer alan bir arsa veya arazinin alım veya satımının yapılması ya da kiraya verilmesi işlemlerinin KDV'ye tabi tutulması gerekmektedir.

BULGU 4: Bütün Riskler Sigortasında Bazı Risk Kalemlerinde Muafiyet Oranlarının Yüksek Belirlenmesi

Şirket tarafından ihale edilen yapım işlerinde, yükleniciler tarafından yaptırılan inşaat sigorta poliçelerinde yer alan (bütün riskler/all risk) bazı risk kalemlerine %2'den fazla muafiyet uygulandığı görülmüştür.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "İş ve işyerinin sigortalanması" başlıklı 9'uncu maddesine göre; yapım işlerinde yüklenicinin, ihale dokümanında belirtilen süre ve şartlara uygun olarak işyerlerindeki her türlü aracı, malzemeyi, ihzaratı, iş ve hizmet makinelerini, taşıtları ve tesisleri oluşabilecek deprem, su baskını, toprak kayması, fırtına, yangın gibi doğal afetler ile hırsızlık, sabotaj gibi risklere karşı sigorta yaptırması gerekmektedir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin "İş ve işyerlerinin korunması ve sigortalanması" başlıklı 9'uncu maddesine göre; sigorta poliçesinde tüm riskler için uygulanabilecek muafiyet oranı azami %2'dir ve muafiyet kısmına isabet eden hasarların karşılanması yüklenicinin sorumluluğundadır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere; yapım işlerinin inşaat sigortası (bütün riskler/all risk) poliçelerindeki risk unsurlarına azami %2 muafiyet uygulanmalıdır. Sigorta poliçelerindeki muafiyet oranlarının %2'lik orandan fazla olması her ne kadar yüklenicinin Şirkete karşı olan nihai sorumluluğunu ortadan kaldırmasa da, Şirketin karşılaşılabileceği riski artırması bakımından önem arz etmektedir. Dolayısıyla Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin ilgili hükmünde belirtildiği üzere tüm riskler için uygulanabilecek muafiyet oranı azami %2 olmalıdır.

Tüm bu bilgiler ışığında Şirket tarafından ihale edilen ve sözleşmeye bağlanan yapım işlerine ilişkin sigorta poliçelerinin incelenmesi neticesinde; yükleniciler tarafından yaptırılan inşaat sigortası poliçelerinde bazı risk unsurlarına mevzuatta belirtilen %2 sınırından daha fazla muafiyet uygulandığı tespit edilmiştir.

Tablo 3: %2'den Fazla Muafiyet Uygulanan Bazı Yapım İşleri

Sıra No	İhale Adı	Muafiyet Kalemleri ve Oranları
1	Ankara İli Mamak İlçesi Yeni Mamak Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Proje Alanı 2 Kısım 6 ve 7 Etaplar Kapsamında 52677/2-52253/3-52253/4-52254/1-52268/3 No'lu Parsellerde Konut Yapımı ile 52258/3 No'lu Parselde Geoteknik Uygulama İmalatlarının Yapım İşİ	Diğer Tabiat Olayları: %10 Bakım, Yangın, Test: %10 Grev, Lokavt, Kargaşalık: %10 3. Şahıs Hasarları: %10 Diğer Hasarlar: %10 Kazık İksa İşleri: %10
2	Ankara İli Mamak İlçesi Yeni Mamak Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Proje Alanı 2 Kısım 6 ve 7 Etaplar Kapsamında 52260/1-52264/4-52257/4 No'lu Parsellerde Konut Yapım İşİ	Diğer Doğal Afetler: %10 Bakım, Hırsızlık: %10 Diğer Hasarlar: %10 3. Şahıs Hasarları: %10 Yurtiçi Taşımalar: %10 Test, Deneme: %10

Sonuç olarak; istenmeyen risk unsurlarının gerçekleşmesi durumunda sigortacı, sigortalı, idare ve üçüncü kişiler arasında oluşabilecek hukuki ve mali ihtilafların önüne geçmek adına yapım işlerine ait inşaat sigortalarında %2'den fazla muafiyet uygulanmaması gerekmektedir.

BULGU 5: İhtiyaçların Piyasa Fiyat Araştırması Tutanağı Düzenlenmeksizin Doğrudan Temin Edilmesi

Şirket tarafından 2022 yılı içerisinde doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirilen alımlarda piyasa fiyat araştırması tutanağı düzenlenmediği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinin son fıkrasında; bu maddeye göre yapılacak alımlarda, ihale komisyonu kurma ve 10'uncu maddede sayılan yeterlik kurallarını arama zorunluluğunun bulunmadığı ve ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak söz konusu ihtiyaçların temin edileceği belirtilmiştir.

Kamu ihale Genel Tebliği'nin 22.1.1.4 maddesinde de söz konusu konuyla ilgili olarak, 22'nci maddeye göre ihtiyaçların karşılanmasında onay belgesinin düzenlenmesinin, onayı takiben de ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasa fiyat araştırması yapılmasının ve buna ilişkin belgelerin de dayanaklarıyla birlikte onay belgesine

eklenmesinin zorunlu olduğu ifade edilmiştir.

Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinde piyasa fiyat araştırması tutanağı; doğrudan temin usulüyle ihale komisyonu kurulmadan yapılacak alımlarda; alımı yapmakla görevlendirilen kişi veya kişilerce yapılan piyasa fiyat araştırması sonucunda alınan teklifleri, uygun görülen fiyat ile yükleniciyi gösteren ve söz konusu kişi veya kişilerce imzalanan tutanak şeklinde tanımlanmış, 49'uncu maddesinde ise söz konusu tutanak 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine göre yapılacak alımlarda ödeme emri belgesine eklenmesi gereken zorunlu belgeler arasında sayılmıştır.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesine istinaden yapılan her türlü alımda, ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasa fiyat araştırması yapılarak bunun bir tutanağa bağlanması ve söz konusu tutanağın da ödeme belgesine eklenmesi gerekmektedir. Ancak Şirketin 2022 yılında doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirmiş olduğu alımların incelenmesi neticesinde ödemeye ilişkin evraklar arasında piyasa fiyat araştırması yapıldığını gösterir bir belge veya tutanağın yer almadığı tespit edilmiştir.

Bu itibarla, Şirket tarafından doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirilecek alımlarda piyasa fiyat araştırmasının yapılması ve bunun bir tutanağa bağlanarak ödeme belgesine eklenmesi gerekmektedir.

BULGU 6: Kamu İhale Kanunu'nda Öngörülen Şartlar Oluşmadığı Halde Pazarlık Usulü ile İhale Yapılması

Şirket tarafından gerçekleştirilen giderlere ilişkin evrakların incelenmesi neticesinde, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde öngörülen şartlar oluşmadığı halde araç kiralama işi için pazarlık usulü ile ihaleye çıkıldığı görülmüştür.

4734 sayılı Kanun'un "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinin ilk fıkrasında, idarelerin bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu olduğu hüküm altına alınmıştır. Aynı maddenin dördüncü fıkrasında da, yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulünün temel usuller olduğu ve diğer ihale usullerinin Kanunda

belirtilen özel hallerde kullanılabilmesi açıkça belirtilmiştir.

Kanun'un, pazarlık usulü ile ihaleye çıkılablmesinin şartlarını düzenleyen 21'inci maddesinin (b) bendinde; pazarlık usulünün kullanılabilmesi için, doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya yapım tekniği açısından özellik arz eden veya yapı veya can ve mal güvenliğinin sağlanması açısından ivedilikle yapılması gerekliliği idarece belirlenen hallerde veyahut idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere 4734 sayılı Kanun kapsamındaki idareler tarafından yapılacak ihalelerde, öncelikle temel ihale usulü olarak belirlenen açık ihale usulü ya da belli istekliler arasında ihale usulünün kullanılması, diğer ihale usullerine ise Kanunda belirtilen özel hallerde başvurulması gerekmektedir. Ayrıca idarelerin bir ihaleyi Kanun'un 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre pazarlık usulü ile yapabilmesi için doğal afet, salgın hastalık, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya yapım tekniği açısından özellik arz eden veya yapı veya can ve mal güvenliğinin sağlanması açısından ivedilikle yapılması gerekliliği idarece belirlenen hallerde veyahut idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması ve bu nedenlerle ihalenin ivedi olarak yapılması zorunluluğunun doğması şartlarının bir arada ve birbirine bağlı olarak gerçekleşmesi gerekmektedir.

Bununla birlikte pazarlık usulü ile ihaleye çıkılablmesi için somut ve objektif verilere dayandırılarak Kanunda yer alan hukuki sebeplerin mevcut olduğu yönündeki gerekçelerin ihale onay belgesi ve eklerinde belirtilmesi gerekmektedir.

Şirket, Ankara Büyükşehir Belediyesi ile 12.11.2021 tarihinde "*Yeni Mamak Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Alanı 1 Kısım 4, 5 ve 6'ncı Etaplarda Konut ve Ticari Blokların İnşaatlarının İnşaat Aşaması ve İnşaat Sonrası Yapı Denetim, Kontrollük, Danışmanlık Hizmet Alımı*" işine ait bir Ek Protokol imzalamış, anılan Protokolde Büyükşehir Belediyesi tarafından istenen şoförsüz binek araçların 30 gün içerisinde Şirket tarafından temin edileceği, aksi halde de gecikilen her gün için gecikme cezası uygulanacağı belirtilmiştir.

Şirket tarafından söz konusu yükümlülüğün yerine getirilmesi amacıyla 10.12.2021 tarihinde 2021/739801 ihale kayıt numarası ile açık ihale yöntemiyle araç kiralama ihalesine çıkılmış, ancak sistemsel hata nedeniyle geçici elektronik teminatların açılmaması ve sehven

ikinci tekliflerin istenmiş olması nedeniyle ihale iptal edilmiştir. Yapılan Ek Protokol gereği araçların süresinde teslim edilmemesi sebebiyle gecikme cezası mahiyetinde ek bir mali külfete katlanılmaması için Şirketin kendi iş ve işlemlerinde kullanmış olduğu 5 adet araç 13.12.2021 tarihinde Ankara Büyükşehir Belediyesine teslim edilmiştir.

Bu defa da daha önce teslim edilen araçların geri alınabilmesi ve mezkur işin ihalesinin yapılabilmesi için 28.01.2022 tarihinde 2022/57361 ihale kayıt numarası ile “*Yeni Mamak Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Proje Alanı 1 Kısım 4, 5 ve 6’ncı Etaplarda Konut ve Ticari Blokların İnşaatlarının İnşaat Aşaması ve İnşaat Sonrası Yapı Denetim, Kontrollük, Danışmanlık Hizmetleri İşİ Kapsamında 23 Ay 5 Adet Şoförsüz Binek Araç Kiralama Hizmet Alımı*” işi için 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 21’inci maddesinin (b) bendi uyarınca pazarlık usulü ile ihaleye çıkıldığı, ihale sonucunda da yüklenici firma ile 16.02.2022 tarihinde 741.750,00 TL bedelli hizmet alım sözleşmesinin imzalandığı görülmüştür.

Kamu ihale mevzuatında temel ihale usulü olarak açık ihale usulü ve belli istekliler arası ihale usulü kabul edilmiştir. Dolayısıyla şoförsüz binek araçların Ankara Büyükşehir Belediyesine teslim edilmesi için gerekli olan süre belirlenirken; söz konusu hizmet alımının açık ihale usulü veya belli istekliler arası ihale usulü ile yapılması halinde ihalenin sonuçlandırılarak sözleşmeye bağlanması için geçmesi gereken makul sürenin göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Bu yönüyle mevcut protokolle belirlenen 30 günlük araç teslim süresinin yeterli bir süre olmadığı açıktır. Şirket tarafından öngörülebilir nitelikte olan bu husus dikkate alınmadan araç teslim süresi belirlendiğinden gecikmeye düşmemek ve ceza almamak adına pazarlık usulü ile ihaleye çıkılması 4734 sayılı Kanun’un 21’inci maddesinin (b) bendinde belirtilen ivedilik ve öngörülemezlik hususlarını karşılamamaktadır. Dolayısıyla Genel Müdürlük Olur’unda belirtilen işin aciliyeti ve daha önce verilen araçların geri alınması sebepleri ileri sürülerek pazarlık usulü ile ihale yapılması mümkün değildir.

İmzalanan ek protokol gereğince 30 gün içinde teslimi istenen araçların 12.12.2021 tarihinde teslim süresi dolacağı bilinmesine rağmen Şirket tarafından neredeyse protokol imzalandıktan 28 gün sonra diğer bir ifadeyle teslim süresinin bitimine 2 gün kala 10.12.2021 tarihinde açık ihale yöntemiyle işin ihalesi yapılmıştır. Şirketin bu tarihte ihaleye çıkmış olması belli bir süre kendi bünyesindeki araçlarla protokol hükmünü yerine getirme iradesine sahip olduğu göstermektedir.

Açık ihale yönteminin uygulandığı ilk ihalenin yapılma tarihi dikkate alınır Şirket her halükarda ek protokol gereği istenen araçları süresinde Büyükşehir Belediyesine teslim

edemeyecek ve ceza ödemek zorunda kalacaktır.

Şirket açık ihale yöntemi kullanılarak yapılan ilk ihalenin iptal edilmesi sonucunda 13.12.2021 tarihinde 5 adet aracı Büyükşehir Belediyesine teslim etmiş, pazarlık usulü ile yapılan ikinci ihalenin sözleşmesi ise 16.02.2022 tarihinde imzalanarak daha önce verilen araçlar Büyükşehir Belediyesinden geri alınmıştır. Araçların verildiği tarihle sözleşme imzalanan tarih arasında 60 günden fazla bir sürenin bulunduğu nazara alındığında Şirketin bu süre içinde ikinci ihaleyi de açık ihale ile yapmasının önünde hiçbir engel bulunmadığı açıktır. Ancak buna rağmen ihale konusu araç kiralama işi Şirket tarafından pazarlık yöntemi kullanılarak ihale edilmiştir.

Pazarlık usulünün uygulanabilmesi için Kanunda aranan şartlardan olan ivedilikten kastın, sadece ihale sürecinin bir an önce sonuçlandırılması değil, ihale edilen işin bir an önce bitirilmesi şartının da sağlanması gerektiğidir. Bu bakımdan idareler pazarlık usulünü, temel ihale usulünden ayrılarak, âni, beklenmeyen, yapım tekniği açısından özellik arz eden, can ve mal güvenliğinin sağlanması açısından ivedi olarak yapılması zorunlu olan bir işi hızlıca tamamlama ya da ivedi ihtiyaç duyulan mal veya hizmeti kısa sürede temin etmek için kullanmaktadır. Bu yönüyle pazarlık usulü ile ulaşılmak istenen amaç kesintiye uğrayan faaliyetlerin ve kamu hizmetlerinin devamlılığının bir an önce sağlanmasıdır.

Şirket her ne kadar ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunluluk arz ettiği gerekçesiyle ihalenin pazarlık usulü ile yapılmasına karar vermiş olsa da, araç kiralama işinin 23 ay gibi uzun bir süreyi kapsamaması ihale konusu işin ivediliği ile bağdaşmamaktadır. Bu nedenle ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olduğu ileri sürülerek bu işin pazarlık usulü ile ihale edilmesi hukuki dayanaktan yoksun bir gerekçedir.

Söz konusu hususa benzer nitelikteki pek çok ihale konusu iş için *“ihale konusu bir işin bitirilme süresinin uzun bir süreyi kapsamaması durumunda ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olduğundan bahisle idare tarafından işin pazarlık usulü ile yapılmasının ivedilik ile bağdaşmadığı ve bu nedenle ihalenin pazarlık usulü ile gerçekleştirilmesinin hukuka uygun olmadığı”* yönünde birçok Danıştay kararı da mevcuttur. (Örnek Danıştay 13. Dairesi Esas No 2021/3882, Karar No 2021/3059)

Şirket yetkilileri, açık ihale yöntemi kullanılarak yapılan ilk ihalede sistemsal hata nedeniyle geçici elektronik teminatların açılmaması ve sehven ikinci tekliflerin istenmiş olması nedenleriyle ihalenin iptal edildiğini, bu durumun öngörülemeyen ve beklenmedik bir durum

olması nedeniyle Şirketlerinin yaşanan bu olayda herhangi bir iradi eyleminin bulunmadığını beyan etmişlerdir. Ancak ihale sürecinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi Şirketin sorumluluğundaki bir görev olup sehven ikinci tekliflerin istenmesi de dâhil ihale sürecini etkileyebilecek her türlü riske karşı gerekli olan tedbir ve önlemin Şirket tarafından alınması gerekmektedir.

Bu itibarla, Şirket tarafından yapılacak ihalelerde saydamlık ve rekabetin sağlanabilmesi için Kanun'un 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bir alım yapılmadan önce mezkur maddede belirtilen ivedilik ve öngörülemelik hususlarının somut ve objektif olarak oluşup oluşmadığının titizlikle değerlendirilmesi ve bu madde uyarınca ihaleye çıkılması için gerekli olan şartların oluşmaması halinde de temel ihale usullerinin kullanılması gerekmektedir.

BULGU 7: Serbest Tüketici Durumundaki Şirketin Elektrik Enerjisi Alımını İhalesiz Gerçekleştirilmesi

Serbest tüketici durumunda olan Şirketin elektrik enerjisi ihtiyacını ihale mevzuatında belirlenen usuller yerine, elektrik dağıtım şirketiyle doğrudan sözleşme yapmak suretiyle temin ettiği görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesi uyarınca, Kanun'a tabi idarelerin mal veya hizmet alımları ile yapım işleri bu Kanun hükümlerine göre yürütülmektedir. Aynı Kanun'un "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinde, mal; "*satın alınan her türlü ihtiyaç maddeleri ile taşınır ve taşınmaz mal ve haklar*" şeklinde tanımlanmıştır.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'na dayanılarak çıkarılan 30.05.2018 tarih ve 30436 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliği'nin "Tanımlar ve kısaltmalar" başlıklı 4'üncü maddesinde; serbest tüketici, Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (EPDK) tarafından belirlenen elektrik enerjisi miktarından daha fazla tüketimde bulunması veya iletim sistemine doğrudan bağlı olması veya organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğini haiz olması nedeniyle tedarikçisini seçme hakkına sahip gerçek veya tüzel kişi şeklinde tanımlanmıştır.

Yönetmeliğin "Serbest Tüketici Kapsamı ve elektrik tedariki" başlıklı 6'ncı maddesinin 1'inci fıkrasının (c) bendinde; bir önceki takvim yılında serbest tüketici limitini aşan miktarda elektrik tüketilen kullanım yerinin kullanım hakkına sahip ya da kullanım hakkını edinen tüketicilerin serbest tüketici kabul edileceği ifade edilmiştir.

Mezkur Yönetmeliğin “İkili anlaşma kapsamında yer alan tüketicilerin hak ve yükümlülükleri” başlıklı 39’uncu maddesinin birinci fıkrasında; serbest tüketicilerin, tüketim miktarı serbest tüketici limitini geçen her bir ölçüm noktası için ayrı bir tedarikçi ile ikili anlaşma yapabilecekleri belirtilmiştir.

4628 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un “Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu ve Kurul Başkanlığı” başlıklı 5’inci maddesinin altıncı fıkrasının (b) bendinde de, “*her yılın Ocak ayının sonuna kadar serbest tüketici tanımına ilişkin limitlerdeki indirimleri belirlemek ve yeni limitleri yayımlamak*” EPDK’nın görevleri arasında sayılmıştır. Bu bağlamda, serbest tüketici limiti her yıl EPDK tarafından yeniden değerlendirilmekte ve uygun görüldüğü ölçüde düşürülmektedir. Bu doğrultuda EPDK Kararı ile 2022 yılı için serbest tüketici limiti yıllık 1.100 kWh elektrik tüketimi ve üzeri olarak belirlenmiştir.

Diğer yandan, 17.06.2011 tarihli ve 2011/DK.D-105 sayılı Kamu İhale Kurulu Düzenleyici Kararı’nda, serbest tüketici olan idarelerin elektrik ihtiyaçlarını 4734 sayılı Kanun çerçevesinde mal alımı ihalesi olarak temin etmeleri gerektiği; Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü’nün 13.10.2011 tarihli ve 9 no.lu Elektronik Haberleşme Hizmeti, Elektrik ve Doğalgaz Alımı Genelgesi’nde de, 4734 sayılı Kanun kapsamında bulunan idarelerce, serbest tüketici olmaları halinde elektrik ihtiyaçlarının ihale yolu ile temin edilmesinin esas olduğu; ancak, piyasada rekabet koşullarının oluşmaması veya 4734 sayılı Kanun’un 22’nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan limitlerin aşılması halinde söz konusu ihtiyaçların doğrudan temin yoluyla karşılanabileceği ifade edilmiştir.

İlgili mevzuat uyarınca, serbest tüketici olmaları halinde, Kanun kapsamındaki idarelerin elektrik enerjisi ihtiyaçlarını ihaleyle veya piyasa araştırmasına dayalı olarak doğrudan temin yoluyla temin etmelerinin esas olduğu açıktır.

Yapılan incelemede, Şirketin elektrik sarfiyatının 11 adet elektrik sözleşmesi ile toplamda 33.092.285,00 TL olduğu, 2022 yılı için EPDK tarafından belirlenen limit dikkate alındığında Şirketin serbest tüketici niteliğini taşıdığı ve yıl içerisindeki elektrik enerjisi ihtiyacını tedarikçiden doğrudan alım şeklinde karşıladığı tespit edilmiştir. Ancak Şirketin serbest tüketici olması sebebiyle doğrudan alım yoluyla elektrik ihtiyacını karşılaması mümkün değildir. Söz konusu husus bir önceki yılın raporunda da bulgu konusu edilmiş fakat 2022 yılı içerisinde de elektrik enerjisi ihtiyacı elektrik dağıtım şirketiyle doğrudan sözleşme yapmak suretiyle karşılanmıştır.

Şirket tarafından 2022 yılında elektrik alımı için ihaleye çıkıldığı ancak herhangi bir isteklinin ihaleye katılmadığı belirtilmiş olsa da 16.12.2022 tarihinde gerçekleştirilen 2022/1244535 kayıt numaralı ihalenin 2023 yılındaki elektrik enerjisi ihtiyacını karşılamaya yönelik olduğu açıktır.

Sonuç olarak ilgili mevzuat hükmü gereğince Şirketin elektrik enerjisi ihtiyacının ihale yoluyla karşılanması, piyasada rekabet koşullarının oluşmaması veya yıllık tüketim miktarının yukarıda belirtilen limitleri aşmaması halinde ise doğrudan temin usulünün kullanılması gerekmektedir.

BULGU 8: Fiyat Farkı Hesaplamalarında Avans Mahsup Oranının Hatalı Uygulanması

Mamak Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Projeleri kapsamında ihale edilen yapım işleri için fiyat farkı hesabına esas tutulacak olan hakediş miktarı bulunurken avans mahsup oranının hatalı uygulandığı görülmüştür.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 7'nci maddesinde; yükleniciye avans verilip verilmeyeceği, verilecekse şartları ve miktarı sözleşmede yer alması gereken zorunlu hususlar arasında sayılmıştır.

Yapım İşlerine Ait Tip Sözleşme'nin "Avans verilmesi şartları ve miktarı" başlıklı 13'üncü maddesinde ise; sözleşmede belirtmek ve aynı miktarda teminat almak koşuluyla şantiyenin kurulması, lüzumlu makine ve ekipmanın nakli, makine, ekipman, malzeme ve cihazların satın alınması ve siparişe bağlanması, taahhüdün ifası için gerekli ihzarat malzemenin temini gibi işler için gerekli giderleri karşılamak üzere yüklenicilere avans verilebileceği belirtilmiştir. Yine aynı Madde'nin 13.9.1. bendinde ise avans mahsup oranının, avans verilme oranının %50 fazlası olduğu ifade edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre İhale Edilen Yapım İşlerinde Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslar'ın 6'ncı maddesinde; avans ödenen işlerde hakedişten mahsup edilen avans tutarının, fiyat farkı formülündeki (An) tutarından düşüldükten sonra fiyat farkı hesaplamasının yapılacağı, fiyat farkı katsayısının (Pn) birden küçük olması halinde ise (An) tutarından avans miktarının düşülmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer alan ilgili mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere avans ödemesi yapılan yapım işlerinde hakedişten mahsup edilecek olan avans tutarı bulunurken esas alınacak

avans mahsup oranı, avans verilme oranının %50 fazlasıdır. Diğer bir taraftan avans ödenen işlerde fiyat farkı hesabı yapılırken fiyat farkı formülünde yer alan (An) tutarından avans mahsup tutarı düşüldükten sonra yapılacak hesaplamalara göre yüklenicilere fiyat farkı ödenmesi gerekmektedir.

Mamak Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Projeleri kapsamında ihale edilen yapım işlerine ilişkin ihale dosyalarında yer alan sözleşmelerin incelenmesi neticesinde; yüklenicilere sözleşme bedelinin %15'i oranında avans verileceği ve verilen avans miktarının da ilk hakedişten itibaren 15 hakediş boyunca eşit olarak düşülüp yükleniciden tahsil edileceği belirtilmiştir. Sözleşme ile belirlenen avans oranı dikkate alındığında avans mahsup oranı olarak %22,5 ($15 \times 1,5$) oranının esas alınması gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde sözleşmede her ne kadar avans verilme oranı olarak %15 oranı belirlenmiş olsa da yüklenicilere fiilen yapılan avans ödemeleri dikkate alındığında avans verilme oranının, %15 oranının altında kaldığı görülmüştür. Dolayısıyla avans mahsup oranı da %22,5 oranının altında kalmaktadır.

Aşağıdaki tabloda Şirket tarafından ihale konusu yapım işleri için yüklenicilere fiilen ödenen avans miktarları sonucunda oluşan yeni avans oranları ile yeni avans mahsup oranları gösterilmiştir.

Tablo 4: Fiyat Farkı Hesaplamasında Dikkate Alınması Gereken Avans Mahsup Oranları

İhale Kayıt Numarası	İhale Konusu İşin Adı	Sözleşme Bedeli (TL) A	Fiilen Ödenen Avans Miktarı (TL) B	Yeni Avans Oranı (%) C= (B/A)	Yeni Avans Mahsup Oranı (%) D= (C X 1,5)
2021/624829	Ankara İli Mamak İlçesi Yeni Mamak Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Proje (KDGP) Alanı 2 Kısım 6 ve 7 Etaplar Kapsamında 52677/2-52253/3-52253/4-52254/1-52268/3 No'lu Parsellerde Konut Yapımı ile 52258/3 No'lu Parselde Geoteknik Uygulama İmalatlarının Yapım İşİ	385.850.000,00	15.000.000,00	0,038875210	0,058312815
2021/645098	Ankara İli Mamak İlçesi Yeni Mamak Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Proje Alanı (KDGP) 2 Kısım 6 ve 7 Etaplar Kapsamında 52260/1- 264/4-52257/4 No'lu Parsellerde Konut Yapım İşİ	268.700.000,00	15.250.000,00	0,056754745	0,085132117

Şirket tarafından ihale konusu yapım işleri için yüklenicilere yapılacak fiyat farkı ödemelerinde fiyat farkı hesabı yapılırken; formülde yer alan (An) tutarından düşülecek avans mahsup tutarı, yukarıdaki tabloda yer alan avans mahsup oranları yerine farklı avans mahsup oranları dikkate alınarak hesaplanmıştır. Ancak yüklenicilere yapılacak gerek hakediş ödemelerinde gerekse de fiyat farkı ödemelerinde avans mahsup tutarı bulunurken avans verilme oranının %50 fazlasına isabet eden oran dikkate alınmalıdır.

Şirketin mevzuat hükümlerine aykırı olarak gerçekleştirdiği fiyat farkı hesaplamaları sonucunda her ne kadar yükleniciye ödenen fiyat farkı tutarı ödenmesi gereken tutardan daha düşük olsa da yapılan hatalı fiyat farkı hesaplaması her zaman şirket lehine bir sonuç yaratmayabilir. Dolayısıyla avans mahsup oranının mevzuata aykırı bir şekilde belirlenmesi yeri geldiğinde yüklenicilere fazla ve yersiz fiyat farkı ödenmesine sebebiyet verecektir. Böyle bir riskin mevcut olduğu durumda Şirket bütçesinden fazla bir ödemenin yapılmaması için mevzuat hükümlerinin titizlikle uygulanması gerekmektedir.

Bu itibarla, Şirket kaynaklarının verimli ve ekonomik kullanılabilmesi için yapım işi ihalelerinde yüklenicilere yapılacak fiyat farkı ödemelerinde fiyat farkı hesabına esas tutulacak olan hakediş miktarı bulunurken avans mahsup oranı olarak avans verilme oranının %50 fazlasının dikkate alınması gerekmektedir.

BULGU 9: Yükümlülüklerin Zamanında Yerine Getirilmemesi Nedeniyle Yüksek Miktarda Gecikme Cezası ve İdari Para Cezası Ödenmesi

PORTAŞ A.Ş.'nin mali kayıt ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde; ödemelerin vade tarihinden sonra yapılması, bildirimlerin süresi içinde verilmemesi gibi nedenlerle çeşitli kurumlara gecikme zammı ve idari para cezası ödemelerinin gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

Şirketler, kar amacı ile kurulmuş olan ticari yapılar olup tüzel kişiliğe sahiptirler. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri gereğince kurulan şirketler, Kanun'un 16'ncı maddesine göre tacir niteliğini haiz olup, Kanun'un 18'inci maddesinin (2) numaralı fıkrası gereğince de ticarete ilişkin tüm faaliyetlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmek zorundadırlar. Dolayısıyla şirket menfaatlerinin korunması zorunluluğu bulunmaktadır.

Aşağıdaki tabloda Şirketin 2022 yılı içerisinde çeşitli nedenlerle katlanmak zorunda bırakıldığı gecikme zammı ve idari para cezalarının sebebi ve tutarları gösterilmiştir.

Tablo 5: 2022 Yılı İçerisinde Sebep Olunan Gecikme Zammı ve İdari Para Cezaları

Sıra No	Gecikme Zammı veya İdari Para Cezasının Sebebi	Toplam Tutar (TL)
1	Elektrik ve Doğalgaz Faturalarının Son Ödeme Tarihinin Geçirilmesi	2.210.827,20
2	Sözleşmesinde Teknik Personel Bulundurma Şartı Öngörülen Bazı İşlerde Teknik Personel Bulundurulmaması	123.550,00
3	Sosyal Güvenlik Kurumuna Vadesi Geçtikten Sonra Prim Ödemesinde Bulunulması	16.160,88
4	Ankara Büyükşehir Belediyesi Alt Yapı Koordinasyon Merkezi (AYKOME) Birimine Yasal Süresi Geçtikten Sonra İşe Giriş Bildiriminde Bulunulması	7.319,87
5	Bazı Kira Borçlarının Zamanında Ödenmemesi	1.955,08
Toplam		2.359.813,03

İdari para cezasına sebebiyet verilmesi, çeşitli kurumlara olan borçların vadesinde ödenmemesi ve yükümlülüklerin zamanında yerine getirilmemesi gibi sebepler Şirketin ilave mali yük altına girmesine neden olmaktadır. Şirketin benzer cezai işlemlere muhatap kalmaması için gerekli özenin gösterilmesi gerekmektedir. Bu kapsamdaki yönetsel ve mali kontrollerin oluşturulması ve etkinliğinin izlenmesi Şirket yönetiminin asli görev ve sorumlulukları arasında yer almaktadır.

Bununla birlikte Şirket kaynaklarının kullanımının özellikle düzenli aralıklarla yapılan harcamalar dikkate alınarak planlanması, söz konusu giderlerin zamanında ve eksiksiz olarak ödenmesine imkan sağlayacaktır.

Şirket her ne kadar ekonomik kriz nedeniyle alacaklarını tahsil edemediğinden bahisle bu ödemeleri yerine getirmediğini beyan etmiş olsa da 2022 yılı ortasında profesyonel bir spor kulübü ile 70.000.000,00 TL bedelle bir sponsorluk ve reklam sözleşmesi imzalamış ve imzalanan bu sözleşme gereğince ilk taksit olan 25.000.000,00 TL sponsorluk ve reklam bedelini anılan spor kulübüne ödemiştir. Fatura ve diğer ödemelerinde ciddi problem yaşayan ve bu ödemeleri zamanında yerine getirememesi nedeniyle her geçen gün artan miktarda gecikme cezası ödemeye muhatap bırakılan bir Şirketin böyle bir sözleşme yaparak yüksek tutarlarda ödemedede bulunması basiretli bir tüccar gibi davranılmadığını ve alınan kararın ticari hayatın rasyonelliğinden uzak olduğunu göstermektedir. Bu nedenle Şirket bütçesinden yapılacak her türlü harcamada günümüz ekonomik koşulları da dikkate alınarak gerekli planlamalar yapılmalı, özellikle ana faaliyet giderlerinden olan elektrik ve doğalgaz ödemelerine de idari ödemeler gibi öncelik verilmelidir.

Sonuç olarak, farklı kurumlara karşı olan yükümlülüklerin gerekli tedbir ve önlemler alınarak yasal süresi içerisinde yerine getirilmesi ve Şirketin gecikme zammı veya idari para cezası mahiyetinde ek bir mali külfete muhatap bırakılmaması gerekmektedir.

BULGU 10: Elektronik Ortamda Gönderilmesi Gereken Verilerin Zamanında Sayıştay'a Gönderilmemesi

Kurum tarafından 2022 yılı hesap dönemine ait mali işlemleri içeren defter, mali tablo, belge ve bilgilerin mevzuatın öngördüğü yol ve yöntemler ile süresi içinde elektronik ortamda Sayıştaya gönderilmediği tespit edilmiştir.

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 8'inci maddesinde, kamu idarelerinin hesaplarına ilişkin defter, kayıt ve belgelerden Sayıştaya sunulacak olanların çeşitleri, verilme yeri, süresi ve usullerinin Sayıştay tarafından belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

Bu bağlamda yayımlanan Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 7'nci maddesine göre, İdareler aylık olarak birleştirilmiş veriler defterini ve hesap dönemi sonunda ise 5'inci maddede sayılan diğer defter, tablo ve belgeleri elektronik olarak imzalayarak web portal aracılığıyla Sayıştaya göndermek zorundadır. Sayıştay tarafından, söz konusu verilerin elektronik ortamda sunulmasına yönelik olarak Birleşik Veri Aktarım Sistemi (BVAS) adlı bir web portal oluşturulmuştur.

Yine mezkûr Usul ve Esaslar'ın "Geçiş hükümleri" başlıklı geçici 1'inci maddesinde, verilerin elektronik ortamda imzalanarak verilmesini temin edecek teknik altyapı veya yazılımın kullanıma açılmasına kadar, söz konusu verilerin 7'nci maddede belirtilen elektronik veri transfer yöntemiyle, elektronik imzaya ilişkin hükümler uygulanmadan Sayıştaya gönderileceği ve bu durumda, kamu idarelerinin yevmiye defterinin kapanış kayıtlarını içeren son sayfası veya sayfaları ile mali tablo, belge ve bilgilerini imzalı ve mühürlü olarak ayrıca Sayıştaya gönderecekleri hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, kamu idareleri hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve denetim yetkililerine gerekli bilgileri sunabilecek muhasebe sistemleri oluşturmak ve bu sistemden elde edilen defter, mali tablo ve belgelerden bazılarını elektronik ortamda web portal üzerinden Sayıştaya sunmak zorundadır.

2022 yılına ilişkin Usul ve Esaslar'da yer verilen defter, mali tablo ve belgeler her ne

kadar denetimler sırasında fiziki olarak tarafımıza sunulmuş olsa da 10.10.2022 tarihinde Sayıştay Veri Analiz Sistemi üzerinden yapılan sorgulamada Şirket tarafından BVAS'ye yüklenen birleştirilmiş veriler defterindeki son yevmiye tarihinin 31.05.2022 olduğu, 27.02.2023 tarihinde yapılan sorgulamada ise son yevmiye tarihinin 30.11.2022 olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca Şirketin dönem sonu bilançosu ve gelir tablosunun da elektronik ortamda sisteme yüklenmediği anlaşılmıştır.

Bu durum Şirketin birleştirilmiş veriler defterinin her ay düzenli olarak BVAS'ye yüklenmediğini ve mali tablo ve belgelerin süresinde Sayıştaya gönderilmediğini göstermektedir. Söz konusu durum ilgili mevzuata aykırılık oluşturduğu gibi yıl içerisinde yapılacak denetimlerde, özellikle denetimin planlama aşamasında, Şirkete ilişkin mali nitelikteki verilerin zamanında ve tam olarak analizinin yapılamamasına neden olmaktadır.

Sonuç olarak, hesap verme ve denetim süreçlerinin etkili çalışmasını temin etmek üzere mevzuatın öngördüğü verilerin, fiziki ortamda sunulduğu gibi zamanında ve usulüne uygun bir biçimde elektronik olarak da Sayıştaya gönderilmesi önem arz etmektedir.

BULGU 11: Şirket Bütçesinin Hazırlanmaması

Şirketin, Yönetim Kurulu tarafından kabul edilerek uygulamaya konulan şirket bütçesinin olmadığı tespit edilmiştir.

Bütçe, gelecek faaliyet dönemi için şirketin amaçlarına, hedeflerine ve politikalarına dayalı olarak yönetim kurulu tarafından hazırlanan kapsamlı planların parasal ve sayısal olarak ifade edildiği rapordur.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun yönetim kurulunun görev ve yetkilerinin düzenlendiği "Genel olarak" başlıklı 374'üncü maddesinde; Yönetim kurulunun, genel kurulun yetkisinde bırakılmış bulunanlar dışında, şirketin işletme konusunun gerçekleştirilmesi için gerekli olan her çeşit iş ve işlemler hakkında karar almaya yetkili olduğu belirtilmiştir.

Aynı Kanun'un "Devredilemez görev ve yetkiler" başlıklı 375'inci maddesinde ise; muhasebe, finans denetimi ve şirketin yönetiminin gerektirdiği ölçüde finansal planlama için gerekli düzenin kurulması, yönetim kurulunun devredilemez ve vazgeçilemez görev ve yetkileri arasında sayılmıştır.

Şirket bütçeleri, kuruluşun içinde bulunduğu şartlara göre kârlılık ve verimlilik ilkeleri doğrultusunda en uygun seçenekleri finansal olarak planlayan, şirket çalışmalarını disiplinle

eden, finansal hedeflere ne derecede ulaşıldığını gösteren ve oluşabilecek finansal risklerin yönetilmesini sağlayan önemli yönetim ve kontrol araçlarıdır. Bu doğrultuda, etkin bir mali yönetimin gereği olarak, finansal planlama düzeninde öncelikle 6102 sayılı Kanun'un ilgili hükümlerine göre yönetim kurulu tarafından bütçenin hazırlanmasının sağlanması ve onaylanması gerekmektedir.

Yapılan incelemeler neticesinde 2022 yılı faaliyet dönemi için Şirketin amaçlarına, hedeflerine ve politikalarına dayalı olarak herhangi bir bütçe hazırlanmadığı tespit edilmiştir.

Şirketin bütçe hazırlama zorunluluğu açısından gerek 5018 sayılı Kanun gerekse de 6102 sayılı Kanun'a tabi olmadığı ifade edilmiş olsa da ticari kazanç elde etmek amacıyla kurulan ve faaliyetlerini bu amaca göre yürüten bir şirketin finansal planlamadan uzak harcama yapması ve gelir-gider dengesini sağlaması mümkün değildir. Türk Ticaret Kanunu'nda öngörülen finansal planlamanın temel dayanağı da bu yönüyle bütçedir.

Bütçe, Şirketlere etkin bir maliyet ve para yönetimine sahip olma, finansal sorunların ortaya çıkmadan önlenabilirliğini sağlama ve hazırlanan veya hazırlanacak proje ve faaliyetler için uygun kaynağı tahsis etme açısından katkı sağlamaktadır. Bununla birlikte Şirketler bütçe planlaması ile gelir ve giderleri hakkında daha detaylı bilgiye ulaşabilmekte, faaliyetleri için gerekli olan ihtiyaçlarını da daha uygun kaynaktan sağlayabilmektedir.

Yönetim kurulu ve üst düzey yöneticiler tarafından Şirketin mali durumunun düzenli olarak kontrol edilmesi, ekonomik ve sosyal analizlerin yapılması veya Şirketin geleceğine ilişkin misyon ve vizyon oluşturularak stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedeflerin saptanması bütçe planlamasının yapılmasına gerekçe olamaz.

Bu itibarla; gerek sağlıklı bir finansal planlamanın yapılması gerekse de Şirketin finansal hedeflerine ulaşmasına yardımcı olması için 6102 sayılı Kanun'un ilgili hükümleri gereği Şirket bütçesinin hazırlanarak uygulamaya konulması gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK-1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Yükümlülüklerin Zamanında Yerine Getirilmemesi Nedeniyle Yüksek Miktarda Gecikme Cezası ve İdari Para Cezası Ödenmesi	2021	Kısmen Yerine Getirildi	2021 yılı Raporunda belirtilen ödemelerden bazılarının gereği yerine getirilmiş olsa da 2022 yılı içerisinde de Şirket bütçesinden çeşitli kurumlara gecikme zammı ve idari para cezası ödenmesi nedeniyle bulgu metni revize edilerek söz konusu husus Diğer Bulgular bölümünün 9'uncu bulgusu olarak rapor konusu edilmiştir.
Serbest Tüketici Durumundaki Şirketin Elektrik Enerjisi Alımını İhalesiz Gerçekleştirmesi	2021	Yerine Getirilmedi	Bulguya esas konu aynı şekilde devam etmekte olup her ne kadar 16.12.2022 tarihinde elektrik

			<p>enerjisi alımı için ihaleye çıkılmış olsa da 2022 yılında Şirketin elektrik ihtiyacı dağıtım firmasıyla doğrudan sözleşme yapılmak suretiyle karşılanmıştır. Mevzuata aykırı söz konusu işlem devam ettiğinden bu husus Diğer Bulgular bölümünün 7'nci bulgusu olarak rapora konu edilmiştir.</p>
--	--	--	--